

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 1	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

Схвалено

Голова профкому первинної профспілкової організації ХНАДУ

Затверджено

Рішенням Вченої Ради ХНАДУ від «27» грудня 2018 р.

Схвалено

Голова профкому первинної профспілкової організації студентів ХНАДУ

Введено в дію наказом по ХНАДУ від 28 грудня 2018 р. № 178

Схвалено

Голова студентської ради ХНАДУ

**МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО-
ДОРОЖНЬОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

(З додатком згідно наказу по ХНАДУ від 08 листопада 2019 № 147)

**М. Харків
2018**

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 2	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОДЕКС УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО- ДОРОЖНЬОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі – Кодекс) є сводом положень, що визначають вимоги до осіб, які працюють та навчаються в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (далі – ХНАДУ, університет), стандартів поведінки і взаємовідносин сторін, які включені в освітній процес. Кодекс складений згідно моральних принципів ХНАДУ, норм етики, спрямованих на ствердження добра, гуманізму, людяності, та загальноновизнаних норм етики, моралі, поваги до колег, держави і суспільства в цілому.

1.2. Метою даного Кодексу є всебічний і гармонійний розвиток осіб, які навчаються і працюють в ХНАДУ, сприяння співпраці і досягнення найвищих результатів у сфері професійної діяльності кожного члена університетського і студентського співтовариства.

1.3. Завданнями даного Кодексу є:

1) визначення правил поведінки, що сприяють формуванню соціальної самосвідомості як сукупності моральних цінностей в різних сферах спілкування;

2) зміцнення корпоративної культури учасників освітнього процесу, підтримка в студентському та університетському співтоваристві духу згуртованості, патріотизму, демократії, гордості за приналежність до ХНАДУ;

3) створення максимально комфортних умов навчання і роботи, сприятливого психологічного клімату в освітньому середовищі університету;

4) збереження і зміцнення престижу та іміджу ХНАДУ як закладу вищої освіти зі стійкими етичними традиціями за рахунок формування в суспільній свідомості образу студента і співробітника університету як високоінтелектуальної, всебічно розвиненої та соціально корисної особистості.

1.4. Цей Кодекс є моральним орієнтиром і поширюється на всіх осіб, які є учасниками освітнього процесу:

1) працюють і представляють університетське співтовариство: науково-педагогічні працівники і наукові працівники склад (далі – НПП);

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 3	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

співробітники університетських підрозділів, адміністративно-управлінський, технічний персонал (далі – співробітники);

2) отримувачі освітніх послуг на переддипломному і післядипломному рівнях: студенти, докторанти, аспіранти, магістранти, стажери, слухачі курсів та ін. (далі – студенти).

1.5. В разі зарахування до складу ХНАДУ учасник освітнього процесу зобов'язаний ознайомлюється з цим Кодексом та дотримуватися його умов у здійсненні освітнього процесу.

Для осіб з особливими освітніми потребами вимоги Кодексу застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

2 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЕТИКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ХНАДУ

2.1. Основними моральними принципами учасників освітнього процесу ХНАДУ є:

1) поважати права і гідність особистості. Взаємовідносини між студентами, викладачами і співробітниками повинні ґрунтуватися на взаємоповазі та співпраці, тактовності і коректності, ввічливості та взаємодопомозі.

2) виступати носіями високої культури, порядності, толерантності, сприяти моральному та культурному росту інших.

3) піклуватися про дотримання університетських і суспільних інтересів. Слідувати нормам професійної та корпоративної етики, утримуватися від непродуманих дій, заяв.

4) сприяти ефективній роботі університету як навчально-наукового центру, що забезпечує процес отримання, передачі і широкого розповсюдження знань, умінь, навичок та компетенцій.

5) показувати власним прикладом повагу до традицій, історії, символіки ХНАДУ, необхідність дотримання правил трудової та навчальної дисципліни згідно Статуту ХНАДУ, колективного договору між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації ХНАДУ, даного Кодексу та інших нормативних документів.

6) ставитися дбайливо до майна університету, стежити за чистотою і порядком на його території; не залишатися байдужим до порушення чистоти і порядку іншими.

7) дотримуватися етичних норм в мові, поведінці, дотримуватися дрес-коду в ХНАДУ.

8) пам'ятати про високий статус університету, з честю і гідністю нести його і своєю працею виправдовувати високе звання НПП, співробітника, студента.

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 4	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

9) займати принципову позицію у випадках порушення законодавства, Статуту університету та цього Кодексу.

10) не допускати дискримінації викладачів, співробітників, студентів за національною, расовою, релігійною, гендерною та іншими ознаками в індивідуальному порядку і в рамках діяльності органів студентського самоврядування.

11) підвищувати свою громадянську активність. Не вести політичну та ідеологічну агітацію, а також не займатися комерційною рекламою на території університету; не вести діяльності, що ставить під сумнів високий моральний статус НПП, співробітника, студента ХНАДУ.

12) не вести антигромадську діяльність, яка дестабілізує порядок в університеті та поза його межами, не здійснювати дій, які суперечать Конституції, законодавству України.

3 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЕТИКИ НПП І СПІВРОБІТНИКІВ ХНАДУ

3.1 Основними моральними принципами науково-педагогічних працівників і співробітників ХНАДУ є:

3.1.1 У викладацькій діяльності:

- 1) підтримувати високий рівень педагогічної кваліфікації;
- 2) позитивно ставитися до професії НПП (дотримуватися професійної етики, розуміти суспільну місію своєї професії, формувати відчуття власної відповідальності за рівень своїх професійних знань та якість праці);
- 3) чесно і об'єктивно оцінювати знання, вміння і навички осіб, які отримують освітні послуги;
- 4) дотримуватися трудової дисципліни, утримуватися від використання мобільних засобів зв'язку на практичних заняттях і лекціях;
- 5) не розголошувати стороннім особам інформацію, що стосується студентів, дані про їх академічну успішність та особисті відомості, отримані в ході індивідуального спілкування;
- 6) не вимагати і не приймати матеріальних цінностей або послуг за виставлення особам, які навчаються, оцінок чи за полегшене проходження ними процедур контролю знань, умінь і навичок;
- 7) не вчиняти дій, які можуть бути кваліфіковані як вербальна або фізична агресія щодо осіб, які навчаються, залякування, переслідування;
- 8) не допускати висловлювань, що принижують честь і гідність осіб, які отримують освітні послуги, застосування грубої лексики по відношенню до них;

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 5	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

9) не проводити політичну агітацію у робочий час із використанням свого службового становища.

3.1.2 У науково-дослідній діяльності:

1) віддавати знання, досвід справі примноження наукових досягнень університету;

2) проводити наукові дослідження відповідно до принципу відкритості отриманих наукових результатів для критики, повторної перевірки і використання іншими дослідниками;

3) прагнути до максимального зменшення несприятливого впливу досліджень на людей, тварин і навколишнє середовище, дотримуватися принципів біоетики та екології;

4) не вдаватися до плагіату, привласнення ідей з неопублікованих джерел;

5) використовувати результати наукових досліджень своїх колег відповідно до прийнятих в університеті правил цитування і оформлення посилань;

6) дотримуватися права співавторів;

7) здійснюючи функції рецензента, прагнути до об'єктивної оцінки дослідницьких проектів і наукових робіт;

8) дотримуватися конфіденційності неопублікованої інформації, отриманої в ході експертизи, рецензування або наукового керівництва;

9) сприяти науковому зростанню осіб, які отримують освітні послуги, а також придбанню ними навичок добросовісного проведення наукових досліджень.

3.1.3 У ставленні до студентів:

1) проявляти гуманізм, толерантність та повагу до студентів, їхніх ціннісних орієнтацій і переконань, політичних симпатій, релігійних уподобань, власної думки;

2) враховувати індивідуальні нахили та здібності студентів, рівень інтелектуального та загальнокультурного розвитку, специфіки курсу навчання і майбутньої спеціальності;

3) використовувати партнерство як форму стосунків між НПП і студентами, співпрацювати у розв'язанні питань навчання, відпочинку, побуту, морально підтримувати і стимулювати студентські ініціативи;

4) бути завжди прикладом для студентів в культурі поведінки, зовнішньому вигляді, у відповідальному ставленні до праці, навчання, науки тощо;

5) пропагувати здоровий спосіб життя;

6) утримуватись від: нецензурних висловів, підвищення голосу, надання студентам прізвиська, демонстративного спотворювання їхніх імен

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 6	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

та прізвищ, в'їдливих зауважень студентам, публічного обговорення особистого життя студентів або їхні особистих недоліків без їхньої згоди;

7) не обговорювати зі студентами своїх колег;
8) не з'являтися на навчальні заняття, громадські заходи, що проводяться університетом, а також у корпусах та гуртожитках ХНАДУ у нетверезому/наркотичному стані;

9) не виганяти студентів з аудиторій під час навчальних занять (у разі коли студент порушує дисципліну – запрошувати на заняття декана чи представника деканату);

10) надмірно завищувати або занижувати вимоги до складання підсумкового контролю;

11) змінювати критерії оцінювання у ході самого підсумкового контролю, керуючись власним настроєм чи переносити на одних студентів своє враження чи невдоволення від інших.

3.1.4 У адміністративно-управлінській і господарській діяльності:

1) Перешкоджати порушенням професійної етики з боку інших членів співтовариства університету в цілому і співробітників адміністративного апарату університету зокрема;

2) прагнути до ефективного розв'язання проблем університету та його окремих членів у найкоротші терміни;

3) зберігати відкритість для громадського контролю своєї діяльності;

4) при прийнятті рішень зберігати неупередженість і керуватися виключно освітніми та науковими інтересами співтовариства університету;

5) не приймати рішень, ґрунтуючись на анонімних або неперевірених даних.

3.1.5 У відношеннях з колегами:

1) зберігати ввічливе і шанобливе ставлення до колег в особистому спілкуванні і при публічному обміні думками, не підривати навмисно їх професійну репутацію;

2) не вчиняти дій, які кваліфікуються як образи, залякування, переслідування, вторгнення в приватне життя, не поширювати неправдивої і компрометуючої інформації про колег;

3) не допускати дискримінації колег на підставі соціального статусу.

3.1.6 У відношенні до університету:

1) поважати традиції та історію ХНАДУ;

2) займаючись викладацькою, науково-дослідницькою, консультативною та суспільно-корисною роботою за межами університету, не ставити під загрозу інтереси університету та виконання своїх професійних обов'язків;

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 7	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

3) піклуватися про престиж ХНАДУ в галузі науки та інноваційної діяльності, відстоювати його інтереси з питань пріоритету, патентування та ін.

3.1.7 У ставленні до себе:

1) дотримуватись особистої гігієни і намагатися підтримувати себе в хорошій фізичній формі, вести здоровий спосіб життя;

2) боротися з шкідливими звичками (палінням, застосуванням алкоголю, наркотиків) як власними, так і інших членів студентського співтовариства;

3) з повагою і пошаною ставиться до культурної спадщини своєї країни і сприяти її збереженню та примноженню;

4) брати активну участь у житті держави, користуючись своїм правом обирати і бути обраним;

5) не допускати зневажливих висловлювань і будь-яких компрометуючих дій по відношенню до символів державності України та інших держав;

6) усвідомлюючи себе громадянином багатонаціональної держави, з повагою ставиться до всіх національних культур.

4 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЕТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В ХНАДУ

4.1 У навчальній і науково-дослідній діяльності:

1) прагнути отримувати глибокі знання у відповідній області: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважної причини, брати участь у навчальній та науково-дослідній роботах;

2) прагнути максимально використовувати надані можливості з придбання теоретичних знань і практичних навичок з обраної спеціальності;

3) виконувати вимоги, передбачені розпорядком дня університету, навчальними програмами, у суворо встановлені терміни;

4) під час навчального процесу дотримуватися наступних правил:

а) при запізненні на заняття особа, яка навчається, повинна вибачитися і запитати у викладача дозволу увійти в аудиторію; викладач має право не впускати на заняття тих, хто запізнився;

б) не перешкоджати ходу навчального процесу; вимагати цього від інших;

в) не використовувати сторонні і відволікаючі від навчання предмети (засоби зв'язку, розваги тощо); сигнал мобільного телефону повинен бути відключений; розмова по телефону під час заняття оцінюється як грубе порушення етичних норм;

г) не розмовляти голосно в приміщеннях університету.

5) особисто не використовувати і боротися з такими видами порушення навчальної дисципліни, як:

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 8	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

а) проходження процедур контролю знань підставними особами;

б) представлення в якості результатів власної праці матеріалів (рефератів, контрольних та дипломних робіт), взятих з Інтернет або з будь-яких інших джерел;

в) підробка і фальсифікація ділових документів, що мають пряме або непряме відношення до процесу навчання;

б) поважати чужу інтелектуальну власність і дослідницький пріоритет, цитувати із зазначенням джерела матеріали, які використовуються при підготовці рефератів, курсових і дипломних робіт;

7) не користуватися забороненими допоміжними матеріалами і технічними засобами при проходженні процедур контролю знань, умінь і навичок, спиратися виключно на отримані знання;

8) не використовувати особистих, родинних та інших зв'язків для отримання більш високої оцінки або для того, щоб домогтися інших винятків із загального регулювання освітнім процесом;

9) не пропонувати винагород викладачам, співробітникам, адміністрації для того, щоб полегшити проходження процедур контролю знань, умінь і навичок або добитися інших виключень із загального регулювання;

10) не вчиняти дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

4.2. У відношеннях з іншими особами, які отримують освітні послуги:

1) вчитися працювати в команді і вибудовувати гармонійні міжособистісні відносини: допомагати своїм колегам у вирішенні проблем, які виникають, поважати однокурсників, студентів молодших курсів та інших факультетів;

2) підтримувати в групі і університеті атмосферу доброти, дружби, взаємодопомоги і взаємної відповідальності; не завдавати шкоди роботі або зусиллям іншого студента;

3) не допускати будь-яких форм приниження честі та гідності, фізичного та психічного насильства, нецензурної, лайливої мови, проявів дискримінації особи за віковою, статевою, расовою, соціальною, національною, релігійною та іншими ознаками.

4.3 У відношеннях з НПП і співробітниками університету:

1) поважно ставитися до професорсько-викладацького складу та інших співробітників університету;

2) при зустрічі вітати викладачів і співробітників; при вході викладача в навчальну аудиторію вітати (прощатися) його стоячи без слів;

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 9	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

3) взаємовідносини між студентами, викладачами та адміністрацією повинні ґрунтуватися на взаємоповазі і співробітництві, а також на загальноприйнятих нормах етики і безконфліктного пошуку компромісу;

4) не вчиняти дій, які кваліфікуються як переслідування, вторгнення в приватне життя викладачів і співробітників, не допускати в спілкуванні з ними грубості, фамільярності, висловлювань, принижуючих їх честь і гідність;

5) не поширювати неправдивої і компрометуючої інформації про викладачів і співробітників між собою та у засобах масової інформації.

4.4 На офіційних заходах в університеті:

1) утримуватися від гучних проявів емоцій, поважно ставитися до виступаючих на сцені;

2) під час проведення офіційного заходу сигнал особистого мобільного телефону повинен бути відключений;

3) при необхідності залишити захід до його завершення чекати паузи між виступами та йти, не привертаючи своїми діями уваги з боку виступаючих та інших глядачів;

4) не вчиняти дій, що перешкоджають заходам, організованим або санкціонованим керівництвом університету.

4.5 Поза стін університету:

1) завжди і скрізь оберігати честь і гідність студента;

2) у всіх випадках критично ставитися до своїх вчинків, передбачати їх можливі наслідки, уникати ситуацій, які можуть завдати шкоди престижу та іміджу ХНАДУ;

3) не з'являтися в громадських місцях в непристойному вигляді, не використовувати нецензурної лексики, не здійснювати непристойних дій, що ображають людську гідність і громадську мораль;

4) коректно вести себе в громадському транспорті, поступатися місцем хворим і літнім людям, а також пасажиром з дітьми;

5) під час поїздки в транспорті дотримуватися правил спілкування по телефону: користуватись ним у разі крайньої необхідності, коротко повідомляти співрозмовнику необхідну інформацію, приглушуючи тон голосу під час спілкування.

4.6. У відношенні до університету в цілому:

1) поважно ставитися до традицій, історії, символіки ХНАДУ;

2) дбайливо ставитися до власності університету: до обладнання аудиторій, техніки, бібліотечних ресурсів;

3) піклуватися про збереження чистоти в аудиторіях і на території університету, пам'ятати, що залишати будь-де жувальну гумку та інше сміття неетично;

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 10	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

4) визнавати необхідною і корисною всяку діяльність, спрямовану на зміцнення системи студентського самоврядування, розвитку студентської творчої активності (науково-освітньої, спортивної, художньої, тощо), на підвищення корпоративної культури та іміджу ХНАДУ.

4.7. У ставленні до себе:

- 1) дотримуватись особистої гігієни і намагатися підтримувати себе в хорошій фізичній формі, вести здоровий спосіб життя;
- 2) боротися з шкідливими звичками (палінням, застосуванням алкоголю, наркотиків) як власними, так і інших членів студентського співтовариства;
- 3) пам'ятати правила етикету (пропускати вперед жінок, викладачів; першими вітатися з викладачами, тощо);
- 6) з повагою і пошаною ставиться до культурної спадщини своєї країни і сприяти його збереженню та примноженню;
- 7) брати активну участь у житті держави, користуючись своїм правом обирати і бути обраним;
- 8) не допускати зневажливих висловлювань і будь-яких компрометуючих дій по відношенню до символів державності України та інших держав;
- 9) усвідомлюючи себе громадянином багатонаціональної держави, з повагою ставиться до всіх національних культур.

5. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ДРЕС-КОДУ В УНІВЕРСИТЕТІ

5.1. Статус ХНАДУ як національного закладу вищої освіти передбачає певні вимоги до стилю одягу і зовнішнього вигляду (дрес-коду) кожної особи, яка отримує освітні послуги або працює в університеті. Це налаштовує на взаємоповагу, високопродуктивну працю і повноцінний навчальний процес з обох сторін; сприяє підтримці репутації та утвердженню іміджу і статусу університету як установи високої культури, моральності та професіоналізму.

5.2. Зовнішній вигляд членів університетського і студентського співтовариства повинен бути акуратним, охайним.

5.3. Переважним стилем одягу є офіційно-діловий. Носіння особами, які навчаються, викладачами і співробітниками одягу, що не відповідає нормам навчального закладу – спортивних костюмів, шортів, бриджів, майок, дуже коротких спідниць та іншого занадто відкритого, зухвалого або рваного одягу (відкритий живіт, глибоке декольте, розрізи, прозорий одяг та ін.), а також сланців, чоловіками взуття на голу ногу – не допускається, оскільки суперечить нормам етики і є ознакою зневажливого ставлення до колег.

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 11	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

5.4. До зовнішнього вигляду учасників навчального процесу пред'являються такі вимоги: волосся повинне бути чистим, мати охайний вигляд, чисті руки з коротко підстриженими нігтями, манікюр.

5.5. У внутрішніх приміщеннях ХНАДУ не допускається носіння головних уборів, за виключенням одягу, обумовленого національною або релігійною приналежністю учасника освітнього процесу.

6. ОСОБЛИВИЙ ПОРЯДОК ПОПЕРЕДЖЕННЯ, БОРОТЬБИ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ З СЕКСУАЛЬНИМИ ДОМАГАННЯМИ ТА ДИСКРИМІНАЦІЄЮ

6.1 У своїй діяльності ХНАДУ дотримується законодавства України у сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України, Законів України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»

ХНАДУ засуджує гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання учасників освітнього процесу, дискримінацію всіх форм і видів та зобов'язується сприяти протидії цим явищам.

6.2 З метою попередження сексуальних домагань, дискримінації у ХНАДУ заборонені:

1) дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, віку, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації, кольору шкіри, релігійних переконань тощо);

2) утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої образливої або зневажливої атмосфери);

3) мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп) на підставі статі, віку, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації, кольору шкіри, релігійних переконань, тощо.

6.3 Цей порядок застосовується в ХНАДУ під час працевлаштування, трудових відносин, оплати праці, освітнього процесу та в процесі здійснення його статутної діяльності.

6.4 Сексуальними домаганнями вважаються дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні \ небажані пропозиції та/або зауваження, жарти, повідомлення та листи, демонстрація зображень, тощо) або фізично (небажані доторкання та поплескування, тощо), що принижують чи ображають особу, яка перебуває у відносинах трудового службового, матеріального, навчального чи іншого підпорядкування.

	Стандарт закладу вищої освіти	СТВНЗ 67.0-01:2019	
	Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	Сторінка 12	Сторінок 12
		Актуалізація: 28.12.2018 р.	

6.5 Керівники усіх рівнів ХНАДУ зобов'язані проводити внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації.

6.6 Цей Кодекс сприяє обізнаності учасників освітнього процесу щодо попередження сексуальних домагань, неетичної поведінки та дискримінації, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження вказаних негативних явищ, а морально-етична комісія отримує і розглядає скарги щодо зазначених порушень.

6.7 Кожен учасник освітнього процесу ХНАДУ має право на захист своїх морально-етичних прав шляхом звернення до морально-етичної комісії ХНАДУ, що не виключає можливість застосування ним норм чинного законодавства у судовому чи іншому порядку.

6.8 Якщо учасник освітнього процесу вважає, що було порушено його морально-етичні права, він/вона можуть подати скаргу до морально-етичної комісії ХНАДУ в порядку, встановленому Положенням про морально-етичну комісію, введеним в дію наказом по ХНАДУ від 28 грудня 2018 р. № 178.

6.9 В разі, якщо мають місце сексуальні домагання, учасник освітнього процесу повинен безпосередньо та невідкладно повідомити особу, яка вчиняє відповідні дії, про необхідність їх негайного припинення.

6.10 В ході розгляду скарги морально-етична комісія (далі – комісія) може обрати неформальну процедуру вирішення ситуації щодо сексуальних домагань, в ході якої комісія (представник комісії) отримує в письмовій формі від скаржника\ці уточнюючі та додаткові деталі, пов'язані із сексуальними домаганнями, зокрема дата, місце, час, особи залучені до ситуації, свідки, тощо.

Терміни, порядок розгляду та надання відповіді заявнику здійснюється в порядку, передбаченому Положенням про морально-етичну комісію, введеним в дію наказом по ХНАДУ від 28 грудня 2018 р. № 178.

Однією з рекомендацій комісії учаснику освітнього процесу, схильному до сексуальних домагань може бути – відвідування психолога.

За рекомендацією комісії ректор може прийняти рішення щодо подальшої співпраці з учасником освітнього процесу, який має схильність до сексуальних домагань, або інші – дозволені законодавством України.

(Пункт 6 доповнено згідно наказу по ХНАДУ від 08 листопада 2019 № 147)